

**UCHWAŁA NR XVII/111/2020
RADY GMINY W OKSIE**

z dnia 29 maja 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2020-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2020.poz.713) oraz art. 176 pkt. 1 art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 6 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2020 r poz.821) Rada Gminy w Oksie uchwała co następuje:

§ 1.

Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2020-2023 w brzmieniu jak w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Oksa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady
Gminy

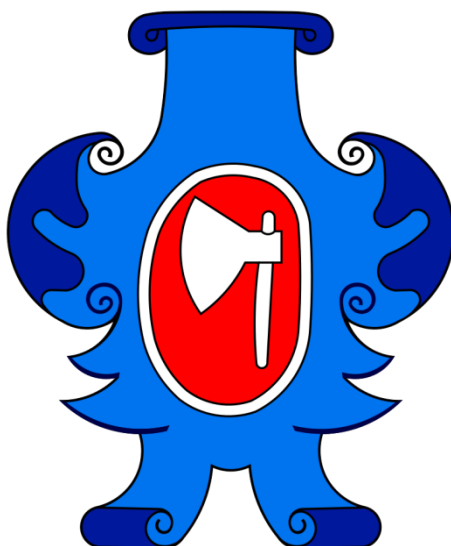
Krzysztof Kolekta

Uzasadnienie do Uchwały Nr XVII/111/2020
Rady Gminy w Oksie
z dnia 29 maja 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Oksie na lata 2020- 2023 Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej (Dz.U. 2020 poz. 821) rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu swoich funkcji gmina w ramach zadań własnych ma zapewnić wsparcie poprzez organizację systemu i wyposażenie go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m. in. opracowuje 3 letnie programy wspierania rodziny. Program zawiera kierunki działań zmierzających do tworzenia warunków dla prawidłowego funkcjonowania i wychowywania dzieci w rodzinach naturalnych. Celem programu jest przywracanie rodzinom zdolności do przezwyciężenia ich problemów opiekuńczo-wychowawczych przy współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny konieczne jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. W związku z powyższym podjęcie uchwały jest zasadne.

Załącznik
do Uchwały Nr XVII/111 /2020
Rady Gminy Oksa
z dnia 29 maja 2020 roku

**GMINNY PROGRAM WSPIERANIA
RODZINY W GMINIE OKSA
NA LATA 2020 – 2023**

SPIS TREŚCI

I WSTĘP

Rodzina jest najlepszym środowiskiem wychowawczym dla dziecka i dlatego to ona powinna być w centrum zainteresowania społeczności lokalnych.. Rodzina to pomost pomiędzy jednostką a społeczeństwem i to właśnie ona w istotny sposób oddziałuje na jednostkę najwcześniej, mając przy tym decydujący wpływ na przyszły kształt i strukturę osobowości dziecka. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących samodzielnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Wystąpienie jakiegokolwiek trudności czy problemu stanowi potencjalne ogniwo zagrożenia nieprzystosowaniem społecznym. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny wymienić należy: niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm. Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrzrodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz z oczekiwaniami społecznymi. Skuteczne wsparcie rodziców w wypełnianiu ich funkcji opiekuńczo – wychowawczych jest niezwykle ważne w przypadku rodzin, które wykazują deficyty w tym zakresie, bowiem

dziecko do pełnego i harmonijnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, które właściwie zabezpiecza jego podstawowe potrzeby. Każdy problem w rodzinie wymaga odmiennego podejścia i działań specjalistów, dlatego ważna jest stała współpraca środowiska lokalnego z instytucjami i służbami zobligowanymi do pomocy rodzinie.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa zasady, formy pracy i pomocy rodzinom mającym trudności w prawidłowym wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz sprawowaniu pieczy zastępczej.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy z rodzinami, które przeżywają trudności w różnych aspektach życia rodzinnego. Głównym zadaniem asystenta jest wspieranie rodzin w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz kształtowanie umiejętności członków rodziny w zakresie znajdowania rozwiązań trudności życiowych. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, który

umożliwi jej stworzenie optymalnego i bezpiecznego środowiska wychowawczego dla dzieci. Asystent wspiera rodziny w bardzo trudnej sytuacji życiowej, takie na które społeczeństwo patrzy niechętnie, nie mając nadziei na ich zmianę oraz takie, które same nie mają nadziei na odmianę losu. Pracując z nimi pomaga im wzbudzić w sobie wiarę, że odzyskają kontrolę nad własnym życiem. Dzięki pozytywnym zmianom jakie zachodzą w rodzinie bezpieczniejsze i bardziej rozwojowe staje się życie dzieci. Rodzina pełniąca prawidłowo swoje funkcje da zaś możliwość do prawidłowego rozwoju potomstwa, co w przyszłości zaowocuje zmniejszeniem skali problemów społecznych. Jednak najważniejsze w działaniach asystenta jest samo zaangażowanie rodziny, bez którego nie jest możliwa skuteczna pomoc.

Niniejszy Program jest propozycją zintegrowanych kierunków działań realizowanych w zakresie opieki nad dziećmi i rodziną na terenie gminy Oksa.

II UZASADNIENIE

W świetle założeń ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pomoc dziecku i jego rodzinie powinna mieć charakter interdyscyplinarny i być udzielana przez właściwych specjalistów w ramach zintegrowanego lokalnego systemu. Ważne jest, żeby działania i decyzje względem rodziny były podejmowane przy współpracy wyspecjalizowanych instytucji (pomoc społeczna, szkoła, sąd, policja). Zgodnie z art. 176 Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zasadnym jest wprowadzenie w Gminie Oksa trzyletniego programu wspierania rodziny na lata 2020 – 2023. Priorytetem będzie podejmowanie działań profilaktycznych i osłonowych, których celem jest zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu mieszkańców. Każdy świadczeniobiorca powinien mieć zapewnione wsparcie i posiadać pewność, że może je otrzymać w instytucjach powołanych do tego celu.

III PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej.

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (D.U. z 2019r. poz.1111).
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (D.U. z 2019r. poz. 1507).
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem” (D.U. z 2019r. poz.473).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (D.U. z 2015r. poz. 1390).
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (D.U. z 2019r. poz. 2277).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (D. U. z 2019r. poz. 852).
- Ustawa z dnia 5 grudnia 2014r. o Karcie Dużej Rodziny (D. U. z 2019r. poz. 1390).
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oksa na lata 2015-2024.

IV DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Oksa położona jest w południowo - zachodniej części województwa świętokrzyskiego, w sąsiedztwie gmin: Jędrzejów, Nagłowice, Radków, Włoszczowa, Małogoszcz.

W skład Gminy wchodzi 16 sołectw : Błogoszów, Lipno, Nowe Kanice, Stare Kanice, Oksa, Pawężów, Popowice, Rembiechowa, Rzeszówek, Tyniec, Tyniec - Kolonia, Węgleszyn, Węgleszyn - Dębina, Węgleszyn - Ogrody, Zakrzów, Zalesie.

Na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksa wynika, że w 2018r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej udzielono wsparcia 142 rodzinom, natomiast w 2019r. pomocy udzielono 179 rodzinom.

W gminie Oksa mieszka 4688 osób, w tym 2336 kobiet i 2352 mężczyzn (stan na dzień 31.12.2019r.).

Dla potrzeb Programu opracowano Kartę Diagnostyczną zawierającą m.in. informacje na temat liczby mieszkańców, liczby młodzieży i dzieci, liczby dzieci z terenu Gminy Oksa umieszczonych w pieczy zastępczej, liczby rodzin korzystających z: pomocy społecznej, dodatku mieszkaniowego, świadczeń rodzinnych, świadczenia wychowawczego, świadczenia „Dobry Start”, KDR, funduszu alimentacyjnego oraz stypendiów szkolnych i socjalnych.

Karta diagnostyczna służy do analizy danych o rodzinach objętych wsparciem oraz określenia celów pracy z rodziną.

Tabela nr 1. Karta diagnostyczna

Wyszczególnienie	Lata	
	2018	2019
Liczba mieszkańców Gminy Oksa	4719	4688
Liczba dzieci zamieszkałych Gminą do 18 roku życia	977	927
Liczba osób bezrobotnych	123	108
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	143	179
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń rodzinnych	354	315
Liczba świadczeń wychowawczych	336	420
Liczba świadczeń Dobry Start	377	363
Liczba rodzin korzystających z funduszu alimentacyjnego	11	11
Liczba rodzin korzystających z dodatku mieszkaniowego	0	0
Liczba rodzin korzystających z KDR	8	69
Liczba rodzin objętych procedurą przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Niebieskie Karty”	8	7
Liczba dzieci korzystających ze stypendiów socjalnych	91	84
Liczba dzieci korzystających z zasiłków szkolnych	0	0
Liczba dzieci/młodzieży z terenu Gminy Oksa przebywających w pieczy zastępczej	5	1
Liczba asystentów rodziny	1	1
Liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodziny	13	12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie za rok 2018 i 2019.

W poniższej tabeli przedstawiono liczbę rodzin oraz liczbę osób w rodzinach korzystających ze wsparcia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, w podziale na przyczyny korzystania z pomocy.

Tabela nr 2. Powody przyznania pomocy społecznej w latach 2018 – 2019.

Powody trudnej sytuacji życiowej	2018		2019	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	75	257	54	157
Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietności	18	95	20	101
Bezrobocie	64	165	55	137
Niepełnosprawność	13	21	18	31
Długotrwała choroba	40	100	31	67
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	22	78	23	84
w tym :	4	11	4	10
rodziny niepełne				
wielodzietne	4	31	6	36
Przemoc w rodzinie	1	2	0	0
Alkoholizm	3	3	5	12
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z Zakładu Karnego	4	4	4	6
Zdarzenia losowe	2	5	5	11
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	3	7	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze sprawozdań z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie za rok 2018 i 2019.

Dominującymi problemami w rodzinach korzystających ze wsparcia pomocy społecznej jest ubóstwo, a w następnej kolejności: bezrobocie i długotrwała choroba. Znaczną liczbę stanowią rodziny wieloproblemowe, które nie są w stanie samodzielnie przezwyciężyć trudności życiowych. Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego jest najczęstszą przyczyną trudności w pełnieniu prawidłowych ról społecznych i rodzicielskich.

Tabela nr 3. Typy rodzin ze względu na liczbę dzieci w rodzinie, objętych pomocą społeczną w latach 2018 – 2019.

Rodziny	Rok	
	2018	2019
Ogółem	143	179
W tym z dziećmi	76	62
O liczbie dzieci:		
1	28	21
2	20	19
3	22	17
4	3	2
5	0	1
6	2	1
7 i więcej	1	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksie za rok 2018 i 2019.

Z powyższej tabeli wynika, że dominującą grupę stanowią rodziny z 1, 2 i 3 dzieci.

W wyniku dysfunkcji, które dotyczą rodziny objęte wsparciem dochodzi do sytuacji kryzysowych, kiedy należy zabezpieczyć dobro małoletnich dzieci poprzez umieszczenie w pieczy zastępczej. Liczbę dzieci przebywających w systemie pieczy zastępczej przedstawiają dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie.

Tabela nr 4. Umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych.

Rok		
2018		
Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba podmiotów	Liczba dzieci przebywających
Rodziny zastępcze spokrewnione	0	0
Rodziny zastępcze niespokrewnione niezawodowe	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pogotowie rodzinne i zawodowe specjalistyczne	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0

Placówki opiekuńczo - wychowawcze	2	5
Ogółem	2	5
2019		
Rodziny zastępcze spokrewnione	0	0
Rodziny zastępcze niespokrewnione niezawodowe	0	0
Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pogotowie rodzinne i zawodowe specjalistyczne	0	0
Rodzinne domy dziecka	0	0
Placówki opiekuńczo - wychowawcze	1	1
Ogółem	1	1

Źródło: Dane z PCPR Jędrzejów

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dała gminom możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. przez asystenta rodziny.

Tabela nr 5. Typy rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w latach 2018 – 2019.

Rodziny	Rok	
	2018	2019
Ogółem	13	12
O liczbie dzieci:		
1	4	4
2	1	1
3	6	5
4 i więcej	2	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Oksiu za rok 2018 i 2019.

Bardzo ważne jest wspieranie kobiet w ciąży i rodzin ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych. Wiąże się to z udzielaniem informacji w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę, możliwości skorzystania ze wsparcia asystenta rodziny oraz wsparcia finansowego w postaci jednorazowego świadczenia z tytułu urodzenia dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, która powstała w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

V ANALIZA SWOT

Analiza SWOT jest metodą analizy sytuacji społeczności lokalnej oceniającą zarówno wewnętrzne, jak i zewnętrzne czynniki mogące mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego. Analiza ta pozwala również określić szanse i zagrożenia, jakie tkwią w wiejskim środowisku, a objawiają się pod postacią procesów i zjawisk społecznych. Ocena potencjału w aspekcie słabych i mocnych stron pozwala na określenie sił i słabości Gminy Oksa w zakresie analizowanych sfer społecznych. Silny potencjał to baza umożliwiająca budowanie strategii, słabość to problemy i ograniczenia do pokonania. Zagrożenia to ostrzeżenie przed niepożądanym rozwojem warunków zewnętrznych, zaś szansa to wsparcie i inspiracje dla lokalnej polityki społecznej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Realizacja celów strategicznych i operacyjnych wynikających z dokumentów strategicznych: -Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Oksa na lata 2015-2024, -Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii uchwalanego co roku przez Radę Gminy, - Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Oksa na lata 2019 -2022, -dysponowanie stałymi środkami finansowymi na profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych, -wspieranie instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień, -funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego działającego na rzecz	-niewystarczająca współpraca pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania dziecka i rodziny, -bierna postawa rodziców bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, -rosnąca niewydolność rodziców w procesie wychowawczym, -wysoki poziom bezrobocia, -wysokie koszty utrzymania rodzin, -brak zaplecza zabezpieczającego egzekucje eksmisji sprawców przemocy w

przeciwdziałania przemocy w rodzinie, -powoływanie grup roboczych realizujących indywidualny plan pomocy rodzinom dotkniętym przemocą domową, -wystarczająca ilość i dobra jakość funkcjonowania placówek oświatowych na terenie gminy, -funkcjonowanie Karty Dużej Rodziny, -funkcjonowanie placówki ochrony zdrowia na terenie gminy, -organizowanie i współorganizowanie imprez profilaktycznych, -współpraca z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i osobami fizycznymi w rozwiązywaniu problemów uzależnień, -otwartość władz samorządowych na współpracę ze środowiskiem lokalnym, -podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez udział pracowników GOPS w szkoleniach i konferencjach, -współpraca pracowników GOPS z nauczycielami, pedagogiem szkolnym w rozwiązywaniu problemów rodzin, -udzielanie pomocy finansowej osobom/rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej, -przyznawanie stypendiów, -współpraca z KP w Małogoszczu, -współpraca z kuratorami, -systematyczne monitorowanie rodzin.	rodzinie, -brak gotowości rodzin do zmiany stylu życia, -współwystępowanie uzależnienia i przemocy w rodzinie, -bezradność i roszczeniowość rodzin korzystających z pomocy społecznej (wzorce pokoleniowe), -uzależnienie rodzin od świadczeń z pomocy społecznej, -stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych, -brak Poradni Rodzinnej, -brak rodzin wspierających, -ograniczona dostępność specjalistów w placówkach oświatowych np. terapeutów, psychologów, itp.; -niski poziom aktywności beneficjentów pomocy społecznej zmierzających do poprawy sytuacji życiowej, - brak nawyków korzystania z rodzinnego poradnictwa specjalistycznego, -utrudniony dostęp do specjalistycznego poradnictwa, -ukrywanie problemów.
SZANSE	ZAGROŻENIA
-upowszechnienie informacji w środowisku na temat instytucji udzielających pomocy rodzinom w sytuacjach kryzysowych,	-biurokracja przy pozyskiwaniu środków pomocowych,

-upowszechnienie informacji na temat pracy asystenta rodziny, -podnoszenie kompetencji osób pracujących z rodzinami, -wzmocnienie roli opiekuńczo-wychowawczych rodzin, -problem uzależnienia traktowany jako problem społeczny, -inicjowanie działań zmierzających do animacji i aktywizacji środowiska lokalnego w niesienie pomocy osobom z problemem alkoholowym i problemem przemocy, -zmiana mentalności społecznej w kwestii postrzegania rodzin dysfunkcyjnych, -edukacja rodziców, w szczególności poprzez treningi umiejętności rodzicielskich, radzenia sobie ze stresem, agresją, bezradnością, zarządzania budżetem domowym, -wzmacnianie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę, -aktywizacja osób przez pracowników socjalnych do zmiany postaw życiowych, -możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych celem przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu rodzin zagrożonych kryzysem.	-dostęp młodzieży i dzieci do alkoholu, -niewystarczająca możliwość sprostania potrzebom w zakresie uzyskiwania pomocy w dziedzinie uzależnień, -oznaki bezsilności i bezradności w społeczeństwie lokalnym, -zanik więzi i tradycji rodzinnych, -wzrost kosztów utrzymania rodziny, -wzrost zjawisk patologicznych (przemoc, narkomania, alkoholizm, inne uzależnienia), -zaniedbywanie obowiązków opiekuńczo – wychowawczych przez rodziców, -brak świadomości problemu i umiejętności szukania pomocy przez rodziny dysfunkcyjne, -uzależnienie rodzin od pomocy społecznej oraz zjawisko „dziedziczenia biedy”, -rosnąca ilość rodzin wieloproblemowych, -wzrost demoralizacji dzieci i młodzieży, -niewystarczający system informacyjny, koordynacji i współpracy między instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi, -mała świadomość i gotowość społeczna w

	zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej, -rozwój patologii społecznych, -brak czasu, -niewielka społeczność, której mieszkańcy są poddawani ocenie.

VI ADRESACI PROGRAMU

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Oksa przeżywające trudności w sferze opiekuńczo-wychowawczej, rodziny zagrożone umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodziny, w których dzieci umieszczone zostały w pieczy zastępczej.

Szczególnej uwagi wymagają dzieci i młodzież z rodzin niewydolnych wychowawczo. Dysfunkcje rodziny, spowodowane w głównej mierze uzależnieniami, przyczyniają się do powstawania znacznych strat rozwojowych dzieci żyjących w tych rodzinach. Niewydolność rodziców zaburza zaspokajanie podstawowych potrzeb rozwojowych dziecka, prowadzi między innymi do niepowodzeń szkolnych oraz izolacji społecznej. Rodzina, jako naturalne środowisko rozwoju dziecka, przeżywając trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, wymaga wsparcia dla dobra nie tylko dzieci, ale też wszystkich jej członków. Przywrócenie prawidłowego funkcjonowania rodzin jest też największym zyskiem dla społeczności lokalnej.

VII CELE PROGRAMU

Cel główny:

Głównym celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest stworzenie

optymalnych warunków dla życia i rozwoju dzieci oraz ich rodzin, a także wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym.

Cele szczegółowe :

- I. Profilaktyka i interwencja w rodzinach zagrożonych dysfunkcją i dysfunkcyjnych.
- II. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalno - bytowych rodzinom o niskim statusie materialnym.
- III. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
- IV. Rozwój kompetencji kadry zajmującej się wspieraniem rodziny.

ZADANIA	CZAS REALIZACJI	PODMIOT REALIZUJĄCY	WSKAŹNIKI REALIZACJI
I. PROFILAKTYKA I INTERWENCJA W RODZINACH ZAGROŻONYCH DYSFUNKCJĄ I DYSFUNKCYJNYCH			
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych dysfunkcjami/rodzin dysfunkcyjnych oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2020-2023	GOPS Oksa	Powody udzielania pomocy Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych
Współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2020-2023	GOPS Oksa Gmina Oksa Policja Kuratorzy Sądowi	Liczba podjętych interwencji Liczba osób

		Placówki oświatowe	objętych wsparciem
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2020-2023	GOPS Oksa	Liczba rodzin objętych wsparciem
Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.	2020-2023	GOPS OKSA Zespół Interdyscyplinarny Policja Kuratorzy Sądowi	Liczba założonych Niebieskich Kart Monitoring środowiska rodzin zagrożonych przemocą Liczba spotkań grup Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych
Zapewnienie rodzinom dostępu do pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej, medycznej.	2020-2023	GOPS Oksa Gmina Oksa Placówki oświatowe PCPR Policja Placówki ochrony zdrowia Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi

Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez działania o charakterze sportowo-rekreacyjnym i kulturalno-oświatowym. Organizowanie festynów, inicjatyw sportowo-rekreacyjnych, pikników rodzinnych, imprez okolicznościowych.	2020-2023	GOPS Oksa Placówki oświatowe Świetlice środowiskowe Organizacje pozarządowe Kościoły, związki wyznaniowe Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba i rodzaj działań na rzecz rodziny
Zabezpieczenie środków na pobyt w pieczy zastępczej.	2020-2023	GOPS Oksa Gmina Oksa	Kwota zabezpieczonych środków finansowych na pobyt dziecka w pieczy zastępczej Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
II. ZABEZPIECZENIE PODSTAWOWYCH POTRZEB SOCJALNO - BYTOWYCH RODZINOM O NISKIM STATUSIE MATERIALNYM			
Informowanie o możliwych formach wsparcia dla rodzin z dziećmi na terenie gminy.	2020-2023	GOPS Oksa	Liczba rodzin
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia.	2020-2023	GOPS Oksa Gmina Oksa	Liczba osób i rodzin korzystających z poszczególnych form pomocy finansowej

Objęcie dożywianie potrzebujących dzieci.	2020-2023	GOPS Oksa Gmina Oksa Placówki oświatowe	Liczba dzieci korzystających z posiłków
Monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2020-2023	GOPS Oksa	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem
Podejmowanie działań na rzecz rodzin wielodzietnych – wydawanie Kart Dużej Rodziny.	2020-2023	GOPS Oksa	Liczba osób, którym wydano Kartę Dużej Rodziny
Aktywizacja zawodowa i społeczna osób/rodzin długotrwale bezrobotnych zagrożonych wykluczeniem społecznym (informowanie o odbywających się kursach zawodowych, stażach, projektach, pomoc w poszukiwaniu pracy itp.).	2020-2023	GOPS Oksa Gmina Oksa	Liczba osób, które podjęły zatrudnienie
III. POPRAWA JAKOŚCI OPIEKI SPRAWOWANEJ PRZEZ BIOLOGICZNYCH RODZICÓW			
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2020-2023	GOPS Oksa	Liczba rodzin objętych pomocą
Monitorowanie rodzin zagrożonych uzależnieniem, kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2020-2023	GOPS Oksa Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób skierowanych na leczenie
Zapewnienie wsparcia rodzinom poprzez przydzielenie asystenta rodziny.	2020-2023	GOPS Oksa	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny
IV. ROZWÓJ KOMPETENCJI KADRY ZAJMUJĄCEJ SIĘ WSPIERANIEM RODZINY			

Udział w szkoleniach, kursach, seminariach, warsztatach podnoszących kwalifikacje realizatorów programu.	2020-2023	GOPS Oksa Placówki oświatowe GKRPA Zespół Interdyscyplinary	Liczba przeszkolonych pracowników Liczba szkoleń
Stała współpraca z kuratorami sądowymi, funkcjonariuszami policji, pracownikami placówek oświatowych i ochrony zdrowia oraz przedstawicielami innych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.	2020-2023	GOPS Oksa Policja Placówki oświatowe Placówki ochrony zdrowia Kuratorzy Organizacje pozarządowe	Liczba podjętych wspólnie interwencji Liczba osób/rodzin objętych wsparciem
Integrowanie działań pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze wspierania rodziny.	2020-2023	GOPS Oksa	Liczba podjętych działań

Zakładane rezultaty podjętych działań:

- zintegrowanie działań na rzecz rodziny z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- poszerzenie wiedzy instytucji na temat rodzin wymagających pomocy;
- dobór form pomocy dostosowanych do potrzeb;
- podniesienie skuteczności działań pomocowych;
- podniesienie bezpieczeństwa socjalnego rodzin;
- zwiększenie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców;
- aktywizacja społeczno - zawodowa rodziców.

VIII REALIZACJA PROGRAMU

■ Odbiorcy Programu

- rodziny zamieszkałe na terenie gminy Oksa, które z różnych przyczyn

przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;

- dzieci zagrożone umieszczeniem w pieczy zastępczej;
- rodziny, w których władza rodzicielska została odebrana lub ograniczona poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej;
- rodziny zamieszkałe na terenie gminy Oksa, w tym zagrożone wykluczeniem społecznym.

■ Realizatorzy Programu

Założenia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2020 – 2023 w Gminie Oksa powinny realizować podmioty, które w ramach swoich kompetencji posiadają obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności, w szczególności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz podmioty lub osoby specjalizujące się, bądź mające kontakt z dzieckiem i rodziną. Przy realizacji Programu powinny współpracować:

- Urząd Gminy w Oksie
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Oksie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jędrzejowie
- Komisariat Policji w Małogoszczu
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Jędrzejowie
- Powiatowy Urząd Pracy w Jędrzejowie
- Poradnia Leczenia Uzależnień w Jędrzejowie
- Gminna Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Oksie
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Oksie
- Sąd Rejonowy w Jędrzejowie
- szkoły/placówki oświatowe
- podmioty/instytucje ochrony zdrowia

IX ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Źródła finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Oksa na lata 2020-2023:

- 1) środki własne z budżetu samorządu lokalnego;
- 2) dotacje celowe z budżetu państwa;
- 3) środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł, np. środki unijne.

X MONITORING I EWALUACJA

Program Wspierania Rodziny w Gminie Oksa jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych.

Zgodnie z art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do dnia 31 marca każdego roku Wójt składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane realizacją zadań. Koordynacją w zakresie realizacji Programu zajmuje się Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

XI PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Oksa jest zgodny z kierunkiem i działaniami określonymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie gminy Oksa oraz poprawy stylu i jakości ich życia. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku i poczucie odpowiedzialności przy wykorzystywaniu też własnej aktywności i potencjału jaki posiada. Powodzenie w zakresie realizacji programu będzie zależeć od współpracy z podmiotami zajmującymi się sprawami rodziny i podejmowaniu odpowiednich działań.